

AZ ASZÁLY ÉS A SZÁRAZODÁS MAGYARORSZÁGON

konferencia

sajtóvisszhangja

SAJTÓLISTA:

Nyomtatott sajtó:

Agrofórum
Petőfi Népe

Online megjelenés:

agrarhitek.hu
bacs-kiskun.hu
baon.hu
fidesz.hu
hirextra.hu
hiroshir.hu
hirosindex.hu
kecskemeten.hu
MTI
orientpress.hu
szabadfold.hu

Televízió:

ATV.
Duna TV.
Kecskeméti TV.
MTV Szeged

Rádió:

Gong Rádió
Katolikus Rádió
MR Szeged

1. baon.hu (Bács-Kiskun Megyei Online, a Petőfi Népe cikke nyomán) – 2009. október 7.

Üzentek a parlamentnek - szavazással

<http://www.baon.hu/bacs-kiskun/gazdasag/uzentek-a-parlamentnek-szavazassal-262100>

Miklay Jenő

Kiszáradás | Az aszály, a kiszáradás a lakosság létfeltételeit veszélyteti - jelentette ki Láng István akadémikus tegnap a Kecskeméti Főiskolán.

A hazánkat egyre gyakrabban sújtó aszály társadalmi, gazdasági következményeire hívta fel a figyelmet a Magyar Tudományos Akadémia Kecskemétre összehívott tanácskozása.

Láng István, a MTA Kutatás-szervezési Intézet professzora, a konferencia elnöke előre bocsátotta: a tudósok feladata most az, hogy az utóbbi évek, évtizedek kutatási eredményeire támaszkodva minél pontosabban jelezzék előre a kiszáradást. Másfelől stratégiát hozzanak létre az aszály következményeinek kezelésére. Tudományok munkamegosztására van szükség, mert a fokozódó vízhiány hatása is összetett: egyszerre veszélyezteti a lakosság élelmiszer-ellátását és a városi emberek egészségét.

A mintegy 150 kutató részvételével szervezett fórumon az utóbbi idők kutatásainak eredményeit adták közre. Az aszály környezetváltoztató és gazdasági hatásai mellett elemezték az önkormányzatok szerepét a vízért való küzdelemben és a szárazság ellen alkalmazható kárenyhítési és biztosítási rendszereket. Vizsgálták a globális melegedés negatív hatását az élelmiszeripari ellátásra.

Végül üzenetet fogalmaztak meg a parlamentnek: hozzon határozatot a kiszáradás és az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő intézkedési terv mielőbbi elkészítésére, összhangban az Európai Unió irányelveivel.

A Petőfi Népe kérdésére, miszerint lehet-e realitása egy valamikori kormányprogramban a Duna-Tisza csatorna megépítésének, **Ligetvári Ferenc**, a Szent István Egyetem professzora azt mondta: a szakmabeliek álláspontja szerint a csatornának elsősorban logisztikailag lehet jelentősége, a vízpótló hatása nem kellően tisztázott. Ezért inkább a kitermelt használt víz és csapadék visszatartására, vagyis tározók építésére célszerű összpontosítani a lehetséges forrásokat. A vízháztartás tekintetében komoly jelentősége van az erdősítésnek, a nedvességkímélő agrotechnikai módszerek elterjesztésének is - hangsúlyozta Ligetvári Ferenc

2. baon.hu (Bács-Kiskun megyei online) - 2009. október 7.

Könyökünkön folyik ki a víz

<http://www.baon.hu/helyi-ertek/velem-en/konyokunkon-folyik-ki-a-viz-262067>

Miklay Jenő

Nézőpont | Feltűnt a tegnapi aszálykonferencián, hogy nincs jelen Nagy István. Az általam keresett személy ugyan nem tagja az Akadémiának, még adjunktusi címe sincs. Egyszerű, jóra való mérnök-gazdálkodó Törtelen.

Odaképzelttem a tudós társaságba, mert – ahogy sokan mások – írt ő is tanulmányt a növénytermesztés és állattenyésztés megmentésére a kiszáradó Homokhátságon. Díjat kapott érte, nem olyan régen a Magyar Innovációs Szövetségtől.

A cikk a hirdetés után folytatódik

Nagy István annyiban különbözik az elméletiektől, hogy meg is valósította azt, amit megírt. Bárki megnézheti a táj adottságait értelmesen kihasználó biogazdaságát. Ezzel csak azt akarom jelezni, hogy a nagy tekintélyű tudósoktól a falusi gazdálkodókig sokan tudják a létezés módját itt, a Duna–Tisza közén. Mégis a könyökünkön folyik el a sok víz, hiszen legalább két évtizede csak arról szól a párbeszéd, milyen beruházásokkal kellene megnedvesíteni a mezőgazdálkodást. Közben semmit nem tettek ennek érdekében a kormányzati döntéshozók, akiknek felségjoga a források elosztása.

Csoda lenne, ha a kecskeméti konferencia felhívására összeülne a parlament kiszáradás elleni programot alkotni. Ha mégis rászánná magát a T. Ház, a fő kérdésre továbbra is várni kell: mikor rendel a feladatokhoz költségeket? Sok pénzről van szó, de ahogy észrevettem, a szakma kész a megegyezésre: újabban hangoztatják, nem is olyan fontos az a méregdrága Duna–Tisza-csatorna. Életet lehelne a száradó vidékbe például az a nyolcmillió köbméter kitermelt víz is, amit a Csukáson és más patakokon most elengedünk a szélesen vett kecskeméti térségből. Már holnap ásni kéne a tavakat.

3. MTV, Szegedi Regionális Híradó - 2009. október 8.

Aszály: Komplex vízgazdálkodási programra van szükség (Kolossváry Gábor – Jolánkai Márton – Schmuck Erzsébet)

http://videotar.mtv.hu/Videok/2009/10/08/19/Szegedi_Regionalis_Hirado_2009_oktober_8_17_35.aspx

4. Magyar Távirati Iroda (MTI) - 2009. október 7.

Aszály elleni stratégiát sürgetnek a tudósok (megjeleníthető: csak regisztrált és fizető felhasználóknak)

Aszály elleni stratégiát sürgetnek a hazai tudósok, úgy vélik, az Országgyűlésnek mielőbb határozatot kellene hoznia az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program kidolgozására - hangzott el azon a tájékoztatón, melyet a klímaváltozás magyarországi hatásait kutató szakemberek találkozója előtt tartottak a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán szerdán. **Jolánkai Márton**, a Szent István Egyetem Mezőgazdaság és Környezettudományi Karának igazgatója szerint erre azért is szükség van, mert bár az éghajlatváltozás miatti felmelegedés, illetve szárazság következményei már ma is kézzel foghatóak, a jelenség kapcsán felmerülő problémák többségének Magyarország még csak az előszelét érzékeli.

Az MTI híre megjelent még a következő helyeken:

4/1 hir3.hu - 2009. október 7. 12:42

http://hir3.hu/index.php?hir=hir_kereso&keresni=asz%20E1ly

4/2 MNO (Magyar Nemzet Online) – 2009. október 7.

<http://www.mno.hu/portal/668072?searchtext=aszaly>

4/3 nethirlap.hu

<http://www.nethirlap.hu/index.php>

4/4 hirmutato.hu

http://www.hirmutato.hu/hirek/aszaly_elleni_strategiat_surgetnek_a_tudosok-1290671

5. hirextra.hu - 2009. október 7.

Új javaslat kerülhet az Országgyűlés elé

Aszály és szárazodás: "magas szinten kellene egy intézkedési tervet elfogadni"

<http://www.hirextra.hu/2009/10/07/aszaly-es-szarazodas-magas-szinten-kellene-egy-intezkedesi-tervet-elfogadni/>

Aszályról és szárazodásról zajlott konferencia Kecskeméten 150 tudós részvételével. Itt kimondták, a Magyar Országgyűlés hozzon határozatot egy program mielőbbi elkészítésére, ez EU irányelveivel összhangban.

Aszály és szárazság hazánkban is

Korábban már voltak felmérések a Kárpát-medence szárazodási és aszály viszonyaival kapcsolatban, azonban most egy összefogó konferenciára került sor, ahol a cél nem más, mint egy programtervet tenni a Parlament elé. A szervezők szerint a társadalmi kár ilyen esetekben sokkal nagyobb ma, mint korábban volt. Nem csupán [élelmiszer ellátási problémákról](#) beszélnek, hanem egy általános egészségi állapotról is.

Az amúgy sem derülátó magyarok biztonságérzete még jobban megrendülhet, ha a Parlament nem fogja figyelembe venni a tervezetet – mondta Láng István, az MTA Kutatás-szervezési Intézet professzora, a konferencia levezető elnöke.

Tudományos konferencia

A Kecskeméti Főiskolán zajló konferencián három nagy témakör kerül napirendre: az előrejelzéseket minél pontosabbá kell tenni, az ellátás biztonságáról kell gondoskodni, harmadrészt az aszály következményeinek kezelésére kell megfelelő hangsúlyt fektetni.

Az elméleti kérdések mellett a gyakorlati megvalósíthatóságról is szó esik. A stratégia kidolgozásánál figyelembe veszik az önkormányzatok szerepét, és elsődleges célként egy országos javaslatot próbálnak megfogalmazni a kutatók. Az aszály hatása a növénytermesztésben, állattenyésztésben, a csapadék szélsőséges ingadozásai és az ivóvízhiány is terítékre kerül az eseményen.

A konferencia komolyságát mutatja, hogy akadémikusok, szakállamtitkárok, országgyűlési bizottságok elnökei vesznek részt a találkozón. A tudományos gyűlés apropója kapcsán Bozó László, az MTA Levegőkémiai Munkabizottság és Meteorológiai Tudományos Bizottság elnöke mondja el gondolatait.

A szárazság, mezőgazdaság problémája világméretű kérdés. Mostanában mindenhol erről cikkeznek. Nálunk mi a helyzet?

A kérdést ki kell terjeszteni a Kárpát-medencére. Ezen a részen a kockázat fokozottabb. A vízkészlet gazdálkodással kapcsolatosan egyrészt megjelenik az aszály, másrészt az árvízi helyzet, ugyanazon a területen, akár ugyanabban az évben is. Valami olyan komplex megoldás kell, ami figyelembe veszi egyrészt azt, hogy az éves csapadékösszegek csökkenést mutatnak,

tehát egyre kevesebb a légkörből érkező csapadék. Viszont felszíni vizekkel elég jól ellátott Magyarország. Ezek nagyrészt a határokon túlról érkeznek, és gyakorlatilag „felhasználás nélkül” tovább is folynak a déli és keleti határokon kifelé. Valamiféle ésszerűbb vízgazdálkodással ezek a szélsőségek csökkenthetőek lennének.

Azért elmondhatjuk, hogy Magyarország szerencsés a szélsőséges környezeti tényezőket figyelembevéve...

Így van. Éppen ezért a potenciális lehetőségek adóttak. Ezek nagy részével [most nem élünk](#), pedig valószínűleg élni lehetne és előbb-utóbb élni is kell.

Korábban is ennyire fontosnak tartották a témát? A szárazodás- és apálykérdés eddig nem kapott nagy visszhangot. Vizsgálatok, adatok állnak rendelkezésre, volt honnan kiindulni?

Elég hosszú története van az aszályosodással és szárazodással kapcsolatos vizsgálatoknak, tehát voltak ezzel kapcsolatosan már műhelymunkák, eredmények, de azt hiszem, hogy ilyen léptékű és ilyen látogatottságú tényleg nem volt.

A legutolsó ENSZ-tárgyalás kiemelt témája a klímakérdés volt. Ez keltette életre a hazai konferenciát?

A klímaváltozás csak az egyik, de valóban fontos tényező. Egyrészt a csapadék mennyiségének a csökkenése, másrészt az emelkedő hőmérséklet mind a szárazodás irányába mutat, de itt arról kell beszélni pontosan, hogy milyen mértékben van kihasználva a mezőgazdaság által a különböző talajfajták, milyen mértékű az öntözés, milyen lehetőségei vannak, egyáltalán a természetes vizeknek milyen felhasználási lehetőségei vannak. Itt nem csak a klímakérdésről van szó. Aszályos időszakok korábban is voltak Magyarországon.

Melyek a legérintettebb régiók?

A leginkább – és nem véletlen a helyszínválasztás sem – alapvetően az alföld, illetve annak is a délkeleti része a legszárazabb klimatológiailag, és sajnos a csapadék mennyiségének csökkenése is érinti ezt a területet. Sajnos a kevesebb az még kevesebb lesz, és valószínűleg még szélsőségesebben fog lehullani. Tehát rövidebb időszak alatt esik nagyon sok, utána hosszú ideig semmi, ilyen értelemben nem hasznosul olyan jól a csapadék.

Zajlik a plenáris ülés. Miféle stratégiai lépések kerültek napirendre a konferencián?

Egyelőre még nem tudni, mi lesz a végeredmény. De a tartalma arra vonatkozik, hogy magas szinten – mondjuk a Parlament által – kellene egy intézkedési tervet elfogadni, ami biztosítja a [fenntartható mezőgazdaságot](#) és a vízellátást aszályos időszakokban is.

Annak ellenére, hogy ez csak egy javaslat lesz, lehet tudni, hogy körülbelül mekkora összeget kellene fordítani a programra?

Nyilvánvalóan súlyos összegekről kell beszélni itt. Egészen biztosan több tízmilliárdos nagyságrendekben kell gondolkozni. Nyilván szükség lesz központi támogatásokra, illetve

Európai Unió pénzére .

A környező országokkal lehetne valami közös tervet készíteni?

Azt hiszem mindenképpen. Ugye ez az árvízi védelemben már megoldódott és egymásra is vagyunk utalva a szlovákokkal, románokkal, szerbekkel, osztrákokkal is részben, de itt is szükség lenne rá.

Remények

Lehet rajta gondolkozni, hogy éppen az új [kölségvetési tárgyalások](#) fényében mennyire fogja komolyan venni az Országgyűlés a tervet. Hosszútávon a mezőgazdaság innovációja nem csak, hogy visszahozza a beruházott tőkét, hanem ma már az egyetlen lehetőségként tartják számon a nemzetközi gazdaságtudományi, politikai elitben. Hazánkban is hozzáértők kellene mind egy javaslat megfogalmazásában, mind annak elfogadásában. A válságban és a magyar gazdasági helyzetben nem könnyű ilyen kérdésekben dönteni, de muszáj.

6. agrarhitek.hu - 2009. október 8. MTI nyomán

Aszály elleni stratégiát sürgetnek

<http://www.agrarhitek.hu/innovacio/5048.html>

A hazai tudósok, úgy vélik, az Országgyűlésnek mielőbb határozatot kellene hoznia az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program kidolgozására - hangzott el azon a tájékoztatón, amelyet a klímaváltozás magyarországi hatásait kutató szakemberek találkozója előtt tartottak a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán szerdán.

Jolánkai Márton, a Szent István Egyetem Mezőgazdaság és Környezettudományi Karának igazgatója szerint erre azért is szükség van, mert bár az éghajlatváltozás miatti felmelegedés, illetve szárazság következményei már ma is kézzel foghatóak, a jelenség kapcsán felmerülő problémák többségének Magyarország még csak az előszelét érzékeli. Jolánkai Márton szerint a klímaváltozást csak komplexen lehet kezelni, hiszen a jelenség a gazdaság egészét érinti.

A tudósok által szorgalmazott cselekvési program elsődleges feladatairól Kolossváry Gábor, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium természeti erőforrások osztályának szakmai főtanácsadója kijelentette: ha a vízgazdálkodást és belvízkezelést meg tudja oldani az ország, lesz ideje megfelelő válaszokat adni a klímaváltozás következményeire is.

A tájékoztató elhangzott, hogy a társadalom öntevékeny szerveződése még kiaknázatlan lehetőségeket hozhatnak felszínre, például a változó viszonyokhoz alkalmazkodó talajműveléssel a mezőgazdaságból élők is sokat tehetnek veszteségeik mérséklése érdekében.

A rendezvény társszervezője, a **Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács** képviselőjében **Schmuck Erzsébet** titkár kifejtette: égetően szükség van egy víz- és élelmiszer létbiztonsági programra. A jövőnket meghatározó legfontosabb tényezők egyike ugyanis éppen az éghajlatváltozás, amelynek jelentősége azonban még nem tudatosodott a magyar társadalomban.

A találkozó résztvevői az előrejelzések pontosságáról, az ellátás biztonságáról és az aszály következményeinek kezeléséhez szükséges stratégiáról cserélnek eszmét. Láng István, az Magyar Tudományos Akadémia kutatásszervezési intézetének professzora szerint a közel 150 tudós részvételével rendezett eseményen megfogalmazzák majd az országgyűlésnek szánt üzenetüket is, amelyet november 11-én, az MTA-n rendezendő sajtókonferencián hoznak nyilvánosságra.

7. fidesz.hu - 2009. október 8.

Aszály és a szárazodás Magyarországon

<http://www.fidesz.hu/index.php?Cikk=139551>

Magyarországon 100 évből 28 aszályos, a kalászosoknál az ebből adódó bevételkiesések 25%-kal nőttek az elmúlt évben. Aszály elleni stratégiát sürgetnek a hazai tudósok, úgy vélik, az Országgyűlésnek mielőbb határozatot kellene hoznia az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program kidolgozására.

"Aszály mindig volt és mindig lesz. Az aszályra való felkészülést akkor kell elkezdni, amikor még esik az eső." E jelmonddal indult az a tudományos tanácskozás, melyre a **Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács társszervezésében** került sor tegnap a Kecskeméti Főiskolán. Az Aszály és szárazodás konferenciára számos kiemelkedő kutató, szakember és a gazdasági élet szereplői kaptak meghívást, hogy a globális klímaváltozás hazai hatásai és lehetséges válaszai alapján állásfoglalást alakítsanak ki az aszályval és a szárazodással összefüggő döntések tudományos megalapozására és sürgetésére.

Jolánkai Márton, a Szent István Egyetem Mezőgazdaság és Környezettudományi Karának igazgatója szerint erre azért is szükség van, mert bár az éghajlatváltozás miatti felmelegedés, illetve szárazság következményei már ma is kézzel foghatóak, a jelenség kapcsán felmerülő problémák többségének Magyarország még csak az előszelét érzékeli. Jolánkai Márton szerint a klímaváltozást csak komplexen lehet kezelni, hiszen a jelenség a gazdaság egészét érinti.

A tudósok által szorgalmazott cselekvési program elsődleges feladatairól **Kolossváry Gábor**, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium természeti erőforrások osztályának szakmai főtanácsadója kijelentette: ha a vízgazdálkodást és belvízkezelést meg tudja oldani az ország, lesz ideje megfelelő válaszokat adni a klímaváltozás következményeire is. A tájékoztatón elhangzott, hogy a társadalom öntevékeny szerveződése még kiaknázatlan lehetőségeket hozhatnak felszínre, például a változó viszonyokhoz alkalmazkodó talajműveléssel a mezőgazdaságból élők is sokat tehetnek veszteségeik mérséklése érdekében.

A rendezvény társszervezője, a **Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács** képviselőjében **Schmuck Erzsébet titkár** kifejtette: égetően szükség van egy víz- és élelmiszer létbiztonsági programra. A jövőnk meghatározó legfontosabb tényezők egyike ugyanis éppen az éghajlatváltozás, amelynek jelentősége azonban még nem tudatosodott a magyar társadalomban.

A tudományos konferencia célja, hogy hozzájáruljon a természeti erőforrásokkal, a mező- és erdőgazdasági termelő kapacitásokkal és az EU vízpolitikai stratégiájával kapcsolatos feladatok meghatározásához és a nemzetközi együttműködések bővítéséhez. **Láng István**, akadémikus a konferencia levezetőelnöke, az **NFFT társelnöke** hangsúlyozta: "a súlyos és nagyon súlyos aszálykárok évei a XIX. században 7, a XX. században 14 volt. Az elmúlt 30 évben már 8! Napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazodás nem azonos az elmúlt évtizedekével, ami alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát!"

A jövőben várható vízhiány, szárazság és aszály az eddigiektől minőségileg eltérő lesz, mert a felmelegedés és a szárazodás folyamatában jelenik meg, szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva. Ezidáig az aszály mezőgazdasági kárként szerepelt, mely területileg is

differenciáltan jelentkezett. Ma már a szárazodás és az aszály a nemzetgazdaság több ágát is károsan érintheti, a víz- és élelmiszerhiányon túlmenően a humán- és állategészségügyben, élelmiszeriparban, infrastruktúrában, építészet talajmechanikai vonatkozásaiban, energiaiparban, szállításban, közlekedésben, turizmusban stb. is halmozottan okozhat károkat, amit tetéz az, hogy a szárazodás kiterjedése térben is megnő. A vízhiány, a szárazodás nemcsak gyakoribbá, elhúzódóbbá válik, hanem várhatóan súlyosan érinti a természeti környezetet és a természeti erőforrásokat, a mezőgazdasági, kertészeti, erdészeti termelőalapokat. Ez különösen ráirányítja a figyelmet a lakossági víz- és élelmiszer-ellátás fokozódó bizonytalanságára, valamint az ivóvíz és az élelmiszer-alapanyagok minőségének romlására.

Figyelemmel a világban zajló folyamatokra a vízhiány és a szárazság kezelésére irányuló intézkedésekről a magas szakmai színvonalú résztvevőgárda egy **12 pontból álló javaslatsort** készített a döntéshozóknak a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiány megelőzését szolgáló intézkedésekhez. A javaslatok között szerepelnek a társadalmi tudatformálásra, a vállalkozásokra, gazdasági szervezetekre vonatkozó ajánlások a döntéshozási stratégiai és finanszírozást érintő kérdések mellett.

(greenfo.hu)

8. orientpress.hu (Orient Press Hírügynökség) - 2009. október 7.

Veszélyben a lakosság élelmiszer-ellátása

<http://www.orientpress.hu/portal.php?ReszletesHir=1&HirID=50490&Tema=&Tar=&Keresesben=1&Szoveg=élelmiszer-ellátás&Altema=&Start=0>

Napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazság alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát. Erre a tényre, és a hazánkat egyre gyakrabban sújtó aszály társadalmi, gazdasági következményeire hívja fel a figyelmet az október 7-i kecskeméti konferencia - tudatja az **MTA portálja**.

'Megkerülhetetlen az aszály és a szárazodás társadalmi hatásaival való szembenézés, hiszen a jelenség súlyosan, elemi létfeltételeiben veszélyezteti a lakosságot' – hangsúlyozta **Láng István**, az MTA Kutatás szervezési Intézet professzora, a konferencia levezető elnöke, aki azt is hozzátette: 'bár eddig is voltak aszályos időszakok, a felmelegedés és a szárazodás ma szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva jelenik meg. Ezért a Kecskeméti Főiskolán rendezett tudóstalálkozón három fontos dolgot határoznak meg a közelgő veszéllyel kapcsolatban: egyfelől az előrejelzéseket kell minél pontosabbá tenni, másfelől az ellátás biztonságáról kell gondoskodni, harmadrészt pedig stratégiát kell létrehozni az aszály következményeinek kezelésére.'

A társadalmi kár ma sokkal nagyobb egy-egy rendkívüli időjárási esetenél, mint korábban. A hőség nemcsak a lakosság élelmiszer ellátását veszélyezteti, de problémát okoz a városi emberek egészségi állapotában is. Az aszály hatása a növénytermesztésre és állattenyésztésre, a csapadék szélsőségei, az ivóvízhiány is szerepel a rendezvény témái között. Ugyanakkor gyakorlati kérdésekkel is foglalkoznak. Kijelölik az önkormányzatok szerepét ebben a küzdelemben, kialakítják a szárazság ellen alkalmazható kárenyhítési és biztosítási rendszereket, és vizsgálják a globális melegedésnek a negatív hatását az élelmiszeripari ellátásra.

Láng István hangsúlyozta, a konferencia legfontosabb eredménye, hogy a majd 150 tudós részvételével rendezett eseményen megfogalmaznak egy olyan üzenetet, amely a Parlament elé kerül: 'Javasoljuk, hogy a Magyar Országgyűlés hozzon határozatot a szárazodás és az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program mielőbbi elkészítésére, összhangban az Európai Unió irányelveivel. Ez azért is fontos, mert megrendülhet a polgárok biztonságérzete. Helyes történelmi szemlélet mellett eligazító jövőkép, illetve döntések és érzékelhető lépések szükségesek a szárazodás folyamatának kezelésére.' A magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiány megelőzésére a konferencia ajánlást tett a legfontosabb lépésekre. Hangsúlyozták a kormányzati, szakmai, társadalmi párbeszéd fontosságát, illetve kiemelték a **média felelőségét**.

Az állásfoglalást november 11-én, az Akadémián rendezett sajtókonferencián hozzák nyilvánosságra.

Nyakunkon a víz- és élelmiszerhiány!

<http://www.szabadfold.hu/cikk?22047>

O. Horváth György

Az elmúlt 30 évben több aszályos év volt, mint a XIX. században összesen! Akárki, akármit mond, változik a környezetünk, s erre készülnünk kell. Az ideai példa mutatja – a gazdák most sem tudnak vetni, szikla keménnyé aszott a talaj, török a borona, a tárcsa, a mag nem csirázik -, hogy komolyan kell venni a tudósok tanácsait, intelmeit – erről beszélgettek Kecskeméten az Aszály és szárazodás konferencia résztvevői.

Sokan nem veszik komolyan a klímaváltozással együtt járó gazdasági nehézségeket. Holott a gazdálkodó a bőrén érzi már ezeket. Magyarországon 100 évből 28 aszályos, a kalászosoknál az ebből adódó bevételkiesések 25%-kal nőttek az elmúlt években. A tudományos konferencián **Láng István**, akadémikus, a **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanács társelnöke** konkrét számokat sorolt. Súlyos és nagyon súlyos aszálykáros év a XIX. században 7, a XX. században 14 volt. Az elmúlt 30 évben már 8! Napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazodás nem azonos az elmúlt évtizedekével, ami alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát! - állítja Láng.

Szavait igazolja a határ: a búza, árpa, rozs, zab ideai termését a kora tavaszi aszály negyedével vetette vissza. Augusztus óta nem volt országos eső, ami viszont az őszi munkákat nehezíti: olyan mértékben szárad ki a talaj, hogy sok helyen nem lehet megfelelően előkészíteni a vetéshez. Gépek törnek, harmadával felével többbe kerül a talajmunka, mint szokott, az elvetett magvak nem kelnek ki. Sorolható lenne tovább, a lényeg: ha két-három héten belül nem esik, a jövő évi kalászos gabona termés is kicsi lesz, a gazda eleve vesztesen indul a szezonnak.

És ez csak a mezőgazdászok kára, pedig a szárazodás az egész országra nézve rendkívül káros. Ma már a szárazodás és az aszály a nemzetgazdaság több ágát is károsan érintheti, a víz- és élelmiszerhiányon túlmenően a humán- és állategészségügyben, élelmiszeriparban, infrastruktúrában, építészet talajmechanikai vonatkozásaiban, energiaiparban, szállításban, közlekedésben, turizmusban stb. is halmozottan okozhat károkat, amit tetéz az, hogy a szárazodás kiterjedése térben is megnő.

A vízhiány, a szárazodás nemcsak gyakoribbá, elhúzódóbbá válik, hanem várhatóan súlyosan érinti a természeti környezetet és a természeti erőforrásokat, a mezőgazdasági, kertészeti, erdészeti termelőalapokat. Ez különösen ráirányítja a figyelmet a lakossági víz- és élelmiszerellátás fokozódó bizonytalanságára, valamint az ivóvíz és az élelmiszer-alapanyagok minőségének romlására. A tudósok ezért 12 pontból álló ajánlást fogalmaztak meg. Ezek lényegében a döntéshozókhoz szólnak, nekik kell meghozni azokat az intézkedéseket, melyekkel a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiány megelőzhető. A javaslatok között szerepelnek a társadalmi tudatformálásra, a vállalkozásokra, gazdasági szervezetekre vonatkozó ajánlások a döntéshozási stratégiai és finanszírozást érintő kérdések mellett.

10. bacs-kiskun.hu (Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Online) – 2009. október 7.

Veszélyben a lakosság élelmiszer ellátása - aszálykonferencia Kecskeméten

<http://bacs-kiskun.hu/?r=1101&c=1285>

Rendkívül fontos annak tudatosítása, hogy napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazság nem azonos az elmúlt évtizedekével, és ez alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát. Erre a tényre, és a hazánkat egyre gyakrabban sújtó aszály társadalmi, gazdasági következményeire hívja fel a figyelmet az október 7-én zajló kecskeméti konferencia.

Tudósok állásfoglalása az aszályról az Országgyűlés előtt. - Az Országgyűlés elé terjesztik az egyre gyakoribb aszályok és szárazság hatásairól rendezett konferencia állásfoglalását.

– Megkerülhetetlen, hogy szembenézzünk az aszály és a szárazodás társadalmi hatásaival, hiszen a jelenség súlyosan, elemi létfeltételeiben veszélyezteti a lakosságot – hangsúlyozta Láng István, az MTA Kutatás szervezési Intézet professzora, a konferencia levezető elnöke. Az mta.hu kérdésre az akadémikus elmondta, a jövőben várható vízhiány, szárazság és aszály az eddigiektől minőségileg eltérő lesz. Bár eddig is voltak aszályos időszakok, a felmelegedés és a szárazodás a mai társadalom számára folyamatában jelenik meg, ráadásul szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva. Ezért a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán rendezett tudós találkozón három fontos dolgot határoznak meg a közelgő veszéllyel kapcsolatban: egyfelől az előrejelzések pontosságát kell minél jobbra tenni, másfelől az ellátás biztonságáról kell gondoskodni, harmadrészt pedig stratégiát kell létrehozni az aszály következményeinek kezelésére. A társadalmi kár ma sokkal nagyobb egy-egy rendkívüli időjárási esetről, mint korábban. A hőség nem csak a lakosság élelmiszer ellátását veszélyezteti, de problémát okoz a városi emberek egészségi állapotában is.

Az aszály hatása a növénytermesztésre és állattenyésztésre, a csapadék szélsőségei, az ivóvízhiány is szerepel a rendezvény témái között. Ugyanakkor gyakorlati kérdésekkel is foglalkoznak. Elemzik az önkormányzatok szerepét ebben a küzdelemben, a szárazság ellen alkalmazható kárenyhítési és biztosítási rendszereket, és a globális melegezésnek a negatív hatását az élelmiszeripari ellátásra.

Láng István hangsúlyozta: a konferencia legfontosabb eredménye, hogy megfogalmazzák a majd 150 tudós részvételével rendezett eseményen egy olyan üzenetet, amely a Parlament elé kerül: – Javasoljuk, hogy a Magyar Országgyűlés hozzon határozatot a szárazodás és az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program mielőbbi elkészítésére, összhangban az Európai Unió irányelveivel. Ez azért is fontos – emelte ki a professzor – mert megrendülhet a polgárok biztonságérzete. Helyes történelmi szemlélet mellett eligazító jövőkép, illetve döntések és érzékelhető lépések szükségesek a szárazodás folyamatának kezelésére. Ezért a konferencia ajánlásában, hogy a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiányt megelőzzék, legfontosabb lépésként megjelölték a kormányzati, szakmai, társadalmi párbeszéd kezdetét, illetve kiemelték a média felelősségét ebben a témában.

Ezt az állásfoglalást november 11-én, az Akadémián rendezett sajtókonferencián hozzák nyilvánosságra.

11. atv.hu - 2009. augusztus 5.

Magyarország 2011-ben nagy dobásra készül

http://atv.hu/hircentrum/090805_magyarorszag_2011_ben_nagy_dobasra_keszul_video.html

Egyre gyakoribbak a meteorológiai szélsőséges események - állítja Láng István akadémikus, aki szerint a tudománynak ezzel szembe kell néznie.

Magyarországon a 19. században hét súlyos aszályos év volt, a 20. században már 14, és az elmúlt harminc évben pedig nyolc. Ez azt jelzi, hogy a változás üteme egyre gyorsul. „Magyarországnak három forrásból rendelkezik vízzel. A lehulló esővel teljesen szabadon rendelkezhetünk. Ez évente 50 köbkilométernyi mennyiség, ami 25 balatonnyi víznek felel meg. Második forrás az országon átfolyó két nagy folyó, ám ezzel már nem csinálhatunk azt, amit akarunk. A föld alatti vízkészletek azonban fogynak, ezért fontos a lehulló csapadék 'megfogása'” – mondta Láng István. Az akadémikus szerint ehhez tudatos talajművelésre van szükség.

Az akadémikus elmondta, hogy többpárti egyezség van arról, hogy a 2011-es magyar EU-elnökség idején kezdeményezni fogjuk egy összeurópai vízgazdálkodási stratégia és program kialakítását. Ennek előkészítő lépése a most szervezett aszálykonferencia, amelyre októberben kerül sor Kecskeméten.

12. híroshir.hu (Hírös Hír – a Kecskeméti Hírportál) – 2009. október 7.

Veszélyben a lakosság élelmiszer ellátása

http://híroshir.hu/sw.!news/id.3045/title_Gazdas%20A1g+-+Vesz%20A9lyben+a+lakoss%20A1g+%20A9lelmiszer+ell%20A1t%20A1sa

Rendkívül fontos annak tudatosítása, hogy napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazság nem azonos az elmúlt évtizedekével, és ez alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát. Erre a tényre, és a hazánkat egyre gyakrabban sújtó aszály társadalmi, gazdasági következményeire hívja fel a figyelmet az október 7-én zajló kecskeméti konferencia.

– Megkerülhetetlen, hogy szembenézzünk az aszály és a szárazodás társadalmi hatásaival, hiszen a jelenség súlyosan, elemi létfeltételeiben veszélyezteti a lakosságot – hangsúlyozta Láng István, az MTA Kutatás szervezési Intézet professzora, a konferencia levezető elnöke.

Az mta.hu kérdésre az akadémikus elmondta, a jövőben várható vízhiány, szárazság és aszály az eddigiektől minőségileg eltérő lesz. Bár eddig is voltak aszályos időszakok, a felmelegedés és a szárazodás a mai társadalom számára folyamatában jelenik meg, ráadásul szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva. Ezért a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán rendezett tudós találkozón három fontos dolgot határoznak meg a közelgő veszéllyel kapcsolatban: egyfelől az előrejelzések pontosságát kell minél jobbra tenni, másfelől az ellátás biztonságáról kell gondoskodni, harmadrészt pedig stratégiát kell létrehozni az aszály következményeinek kezelésére. A társadalmi kár ma sokkal nagyobb egy-egy rendkívüli időjárási esetről, mint korábban. A hőség nem csak a lakosság élelmiszer ellátását veszélyezteti, de problémát okoz a városi emberek egészségi állapotában is.

Az aszály hatása a növénytermesztésre és állattenyésztésre, a csapadék szélsőségei, az ivóvízhiány is szerepel a rendezvény témái között. Ugyanakkor gyakorlati kérdésekkel is foglalkoznak. Elemzik az önkormányzatok szerepét ebben a küzdelemben, a szárazság ellen alkalmazható kárenyhítési és biztosítási rendszereket, és a globális melegedésnek a negatív hatását az élelmiszeripari ellátásra.

Láng István hangsúlyozta: a konferencia legfontosabb eredménye, hogy megfogalmazzák a majd 150 tudós részvételével rendezett eseményen egy olyan üzenetet, amely a Parlament elé kerül: – Javasoljuk, hogy a Magyar Országgyűlés hozzon határozatot a szárazodás és az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program mielőbbi elkészítésére, összhangban az Európai Unió irányelveivel. Ez azért is fontos – emelte ki a professzor – mert megrendülhet a polgárok biztonságérzete. Helyes történelmi szemlélet mellett eligazító jövőkép, illetve döntések és érzékelhető lépések szükségesek a szárazodás folyamatának kezelésére. Ezért a konferencia ajánlásában, hogy a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiányt megelőzzék, legfontosabb lépésként megjelölték a kormányzati, szakmai, társadalmi párbeszéd kezdetét, illetve kiemelték a média felelősségét ebben a témában.

Ezt az állásfoglalást november 11-én, az Akadémián rendezett sajtókonferencián hozzák nyilvánosságra.

Forrás: www.mta.hu

13. kecskemetiv.hu – 2009. október 7.

Veszélybe kerülhet Magyarország élelmiszer ellátása

http://kecskemetiv.hu/hun/sa_tv/index.html

Lantos Csaba

Több száz millió eurós károkat okozott az aszály Európa szerte az elmúlt években. Magyarországon a károk több 10 milliárd forintra tehetőek, melynek oka nem csak az időjárás, sokkal inkább a technológiai elmaradás, melynek kiküszöbölése sokszor csak elhatározás kérdése. A szakemberek szerint ha nem történik változás, veszélybe kerülhet Magyarország élelmiszer ellátása.

Sokszor nem a csapadék hiánya okozza a legnagyobb aszálykárokat, hanem éppen azok akiket a legjobban érint. Vagyis maguk a gazdák. Azzal, hogy sokszor nem a megfelelő technológiákat alkalmazzák a földmunkák során, melyek rendkívül vízpazarlók, így minden évben nő az aszálykár.

„10 szántásból el van munkálva 3, akkor ott van nyitva 7, hatalmas vízvesztő felülettel rendelkezik és ki van száradva egy méter mélyen. Ez a gazda hibája, hogy a talaj sok vizet veszít akinek el van munkálva a földje annak 20-30 vagy akár 10 centi alatt ott van a nedves réteg”- mondta el **Dr. Birkás Mária** a Szent István Egyetem, Mezőgazdasági és Környezettudományi Kar tanára

További problémát jelent, hogy nem megfelelő a földek szerves anyag utánpótlása sem. Többek közt erről is szó volt azon az aszálykonferencián, melynek ma délelőtt a Kecskeméti Főiskola Kertészeti kara adott otthont. A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy bár az eső mennyisége közel megfelelő, ez az eső már nem az ami régen volt.

"A csapadék egyre intenzívebbé válik egyre gyakrabban találkozunk azzal a jelenséggel, hogy záporok, zivatarok jönnek, egy nap alatt 20 ml vagy annál nagyobb csapadék esik le, ezeknek az esőknek a legnagyobb része elfolyik, a talaj illetve a növényzet számára eltűnik"- mondta el **Szalai Sándor** az Országos Meteorológiai Szolgálat klimatológusa

A konferencián kiadtak egy nyilatkozatot, melyben a megjelentek kérik az ország vezetését, hogy dolgozzon ki egy átfogó, komplex intézkedési tervet, hiszen eddig ilyen nem volt Magyarországon. Annál is inkább, mivel az idő sürget.

„az éghajlatváltozás szélsőségei nálunk is azzal járhatnak, hogy bizonyos növények terméseredményei, termés hozama mintegy a felére, harmadára eshet vissza”- mondta el **Ligetvári Ferenc** a Szent István Egyetem tanára

Ezt megelőzendő fontos lenne az új technológiák alkalmazása, valamint a magyar vízhálózat újragondolása, több víztározó építése. De segíthet az is, ha a gazdák összefognak és közösen tesznek az aszály ellen, amire van is lehetőségük.

"Gazdálkodók összeállnak, ők pályázhatnak is az OMVP-n belül van olyan lehetőség, ami az öntözési és a vízvisszatartás létesítményeire biztosít beruházási forrásokat, természetesen Úniós támogatásból"- mondta el **Kolossvály Gábor** a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium, Természeti Erőforrások Főosztályának szakmai főtanácsadója

A szakemberek véleménye szerint a mai aszályos időszakok mások mint korábban ráadásul az aszályokkal szembeni sebezhetőségünk is nagyban nőtt, ezért is fontos, hogy még időben megtegyük a szükséges lépéseket.

14. hirosindex.hu – 2009. október 7.

Veszélyben a lakosság élelmiszer ellátása

http://hirosindex.hu/regio/kecskemet/veszelyben_a_lakossag_elelmiszer_ellatasa.html

Rendkívül fontos annak tudatosítása, hogy napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazság nem azonos az elmúlt évtizedekével, és ez alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát. Erre a tényre, és a hazánkat egyre gyakrabban sújtó aszály társadalmi, gazdasági következményeire hívja fel a figyelmet az október 7-én zajló kecskeméti konferencia.

Tudósok állásfoglalása az aszályról az Országgyűlés előtt. - Az Országgyűlés elé terjesztik az egyre gyakoribb aszályok és szárazság hatásairól rendezett konferencia állásfoglalását.

– Megkerülhetetlen, hogy szembenézzünk az aszály és a szárazodás társadalmi hatásaival, hiszen a jelenség súlyosan, elemi létfeltételeiben veszélyezteti a lakosságot – hangsúlyozta **Láng István**, az MTA Kutatás szervezési Intézet professzora, a konferencia levezető elnöke. Az mta.hu kérdésre az akadémikus elmondta, a jövőben várható vízhiány, szárazság és aszály az eddigiektől minőségileg eltérő lesz. Bár eddig is voltak aszályos időszakok, a felmelegedés és a szárazodás a mai társadalom számára folyamatában jelenik meg, ráadásul szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva. Ezért a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán rendezett tudós találkozón három fontos dolgot határoznak meg a közelgő veszéllyel kapcsolatban: egyfelől az előrejelzések pontosságát kell minél jobbra tenni, másfelől az ellátás biztonságáról kell gondoskodni, harmadrészt pedig stratégiát kell létrehozni az aszály következményeinek kezelésére. A társadalmi kár ma sokkal nagyobb egy-egy rendkívüli időjárási esetről, mint korábban. A hőség nem csak a lakosság élelmiszer ellátását veszélyezteti, de problémát okoz a városi emberek egészségi állapotában is.

Az aszály hatása a növénytermesztésre és állattenyésztésre, a csapadék szélsőségei, az ivóvízhiány is szerepel a rendezvény témái között. Ugyanakkor gyakorlati kérdésekkel is foglalkoznak. Elemzik az önkormányzatok szerepét ebben a küzdelemben, a szárazság ellen alkalmazható kárenyhítési és biztosítási rendszereket, és a globális melegezésnek a negatív hatását az élelmiszeripari ellátásra.

Láng István hangsúlyozta: a konferencia legfontosabb eredménye, hogy megfogalmazzák a majd 150 tudós részvételével rendezett eseményen egy olyan üzenetet, amely a Parlament elé kerül: – Javasoljuk, hogy a Magyar Országgyűlés hozzon határozatot a szárazodás és az aszály káros hatásait megelőző, a védekezést elősegítő program mielőbbi elkészítésére, összhangban az Európai Unió irányelveivel. Ez azért is fontos – emelte ki a professzor – mert megrendülhet a polgárok biztonságérzete. Helyes történelmi szemlélet mellett eligazító jövőkép, illetve döntések és érzékelhető lépések szükségesek a szárazodás folyamatának kezelésére. Ezért a konferencia ajánlásában, hogy a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiányt megelőzzék, legfontosabb lépésként megjelölték a kormányzati, szakmai, társadalmi párbeszéd kezdetét, illetve kiemelték a média felelősségét ebben a témában.

Ezt az állásfoglalást november 11-én, az Akadémián rendezett sajtókonferencián hozzák nyilvánosságra.

Forrás: www.mta.hu

15. kecskemeten.hu – 2009. október 7.

Országos aszály konferencia zajlott ma Kecskeméten

<http://kecskemeten.hu/beszamolo/Orszagos-aszalykonferencia-zajlott-ma-Kecskemeten>

Az aszály alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát

A Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karán került megrendezésre a mai napon az ún. "Aszálykonferencia". Magyarországon 100 évből 28 aszályos, a kalászosoknál az ebből adódó bevételkiesések 25%-kal nőttek az elmúlt évben. "Aszály mindig volt és mindig lesz. Az aszályra való felkészülést akkor kell elkezdni, amikor még esik az eső." - Ezzel a jelmonddal indult az a tudományos tanácskozás, amelynek fő szervezője az MTA Környezettudományi Elnöki Bizottsága, a **társszervezője pedig a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács (NFFT)** volt.

Aszály

Az aszály napjaink egyik fontos problémája

Az "Aszály és szárazodás" országos konferenciára számos kiemelkedő kutató, szakember és a gazdasági élet szereplői kaptak meghívást, hogy a globális klímaváltozás hazai hatásai és lehetséges válaszai alapján állásfoglalást alakítsanak ki az aszályval és a szárazodással összefüggő döntések tudományos megalapozására és sürgetésére.

A tudományos konferencia célja, hogy hozzájáruljon a természeti erőforrásokkal, a mező- és erdőgazdasági termelő kapacitásokkal és az EU vízpolitikai stratégiájával kapcsolatos feladatok meghatározásához és a nemzetközi együttműködések bővítéséhez.

Láng István, akadémikus a konferencia levezetőelnöke, az **NFFT társelnöke** hangsúlyozta: **"a súlyos és nagyon súlyos aszálykárok évei a XIX. században 7, a XX. században 14 volt. Az elmúlt 30 évben már 8! Napjaink és a közeljövő aszálya és a szárazodás nem azonos az elmúlt évtizedekével, ami alapjaiban rendítheti meg a lakosság létbiztonságát!"**

A jövőben várható vízhiány, szárazság és aszály az eddigiektől minőségileg eltérő lesz, mert a felmelegedés és a szárazodás folyamatában jelenik meg, szélsőséges időjárási jelenségekkel súlyosbítva. Ezidáig az aszály mezőgazdasági kárként szerepelt, mely területileg is differenciáltan jelentkezett. Ma már a szárazodás és az aszály a nemzetgazdaság több ágát is károsan érintheti, a víz- és élelmiszerhiányon túlmenően a humán- és állategészségügyben, élelmiszeriparban, infrastruktúrában, építészet talajmechanikai vonatkozásaiban, energiaiparban, szállításban, közlekedésben, turizmusban stb. is halmozottan okozhat károkat, amit tetéz az, hogy a szárazodás kiterjedése térben is megnő. A vízhiány, a szárazodás nemcsak gyakoribbá, elhúzódóbbá válik, hanem várhatóan súlyosan érinti a természeti környezetet és a természeti erőforrásokat, a mezőgazdasági, kertészeti, erdőszeti termelőalapokat. Ez különösen ráirányítja a figyelmet a lakossági víz- és élelmiszer-ellátás fokozódó bizonytalanságára, valamint az ivóvíz és az élelmiszer-alapanyagok minőségének romlására.

Figyelemmel a világban zajló folyamatokra a vízhiány és a szárazság kezelésére irányuló intézkedésekről a **magas szakmai színvonalú résztvevőgárda egy 12 pontból álló javaslatot**

készített a döntéshozóknak a magyarországi tartós víz- és élelmiszerhiány megelőzését szolgáló intézkedésekhez. A javaslatok között szerepelnek a társadalmi tudatformálásra, a vállalkozásokra, gazdasági szervezetekre vonatkozó ajánlások a döntéshozási stratégiai és finanszírozást érintő kérdések mellett.

16. Gong Rádió (a Duna-Tisza köze rádiója; "a térség hangja!")

Interjú Lévai Péterrel a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Karának dékánjával a Téma című műsorban